درخت تو گر بار دانش بگیرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را

نمونه سوالات امتحانی دی ماه

آیا با بسته جهش کانون آشنا هستید؟

یکی از ابتکارات امسال کانون فرهنگی آموزش(قلم چی) بسته جهش می‌باشد که در ۳ حوزه ، فرایند آموزش شما را تکمیل خواهد کرد و باعث پیشرفت نمرات شما در مدرسه میشود.

✓ **آزمون های تشریحی کانون از دوم دبستان تا دوازدهم: با هدف تمرین بیشتر و بهبود نمرات در مدرسه و امتحانات نیمسال اول و دوم**

✓ **فیلم های آموزشی آفلاین پیشرفت: تدریس توسط مجرب ترین دبیران پرمخاطب کشور، منطبق بر برنامه آموزش و پرورش و کتاب درسی با هدف پیشرفت در مدرسه**

✓ **نرم افزار پلکان یادگیری: شامل آزمون‌های تستی و تشریحی در سطوح مقدماتی و پیشرفته، با امکان ساخت آزمون در هر سطح دشواری**

kanoonBook.ir

برای دریافت جایزه ویژه از کانون بوک و یا آشنایی بیشتر با بسته جهش کانون، عدد ۳۳ را به سر شماره ۹۰۰۰۸۴۵۱ ارسال کنید.

www.kanoon.ir

نام و نام خانوادگی:	باسمه تعالی	شماره صندلی:
نام کلاس: دوازدهم : تجربی/ ریاضی/ انسانی	مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ اصفهان	تاریخ امتحان: ۱۴۰۴/۱۰/۴
نام درس: فارسی ۳	**دبیرستان دوره دوم شکوه زینب (س)**	طراح سوال: قاسمی
نام دبیر:	**امتحانات نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴**	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نمره با عدد:	آزمون در ۴ صفحه و ۳۳ سوال طرح شده‌است.	تاریخ و امضا دبیر:
نمره با حروف:	جواب سوالات در پاسخ‌برگ نوشته شود.	

ردیف	«هر پاسخ درست، گامی‌است به سوی روشنایی فردا.»	بارم
	قلمرو زبانی ۷ نمره	
۱	**معادل معنایی (معجر) را از میان واژه‌های داخل پرانتز انتخاب کنید. (روسری– محبوب – قدرت)** « برکش ز سر این سپید معجر / بنشین به یکی کبود اورنگ»	/۲۵
۲	**برای واژه‌های مشخص شدهٔ زیر یک معادل معنایی بنویسید.** الف) تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته. ب) گفت: "باید حد زند هشیار مردم مست را"	/۵
۳	**معنای واژهٔ مشخص شده را بنویسید.** کز نیستان تا مرا ببریده‌اند در نفیرم مرد و زن نالیده‌اند	/۲۵
۴	**املای درست واژه را از داخل کمانک برگزینید.** الف) تا درد و ورم فرو نشیند / کافور بر آن (زماد، ضماد) کردند ب) پیرمرد از داخل (کاذیه،کازیه) روی میز یک پاکت کهنه را که از جایی برایش رسیده بود، برداشت. ج) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را (فراغتی، فراقتی) است که جمشید جم نداشت	/۷۵
۵	**سه مورد نادرستی املایی در کلمات زیر بیابید و درست آن را بنویسید.** چریغ آفتاب، سطور و چهارپا، تماشا و نظاره، انصاف و عدل، تیلسان آبی دریای مدیترانه، اتراق و اقامت گزیدن، حیاط و زندگی، عصارهٔ تاک، فقیر و غنی.	/۷۵
۶	**در کدام گزینه غلط املایی دیده می‌شود؟ درست آن را بنویسید.** الف) دشمن عن‌غریب است که توی دشت عملیات وسیع کند. ب) دست‌فروشان و دوره‌گردان شهر، بساط شیرینی و حلوا در راه ایل می‌گستردند.	/۵

www-kanoon.ir

۷	**نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید.** الف)من به هر جمعیتی نالان شدم / جفت بدحالان و خوش‌حالان شدم ب) گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلّقی که بر آن مرغان الماس‌پَر، ستارگان زیبا و خاموش، تک‌تک از غیب سر می‌زنند.	/۵
۸	**فعل‌های زیر را از دیدگاه معنایی بررسی کنید.** گفت:" نزدیک است والی را سرای آنجا شویم/ گفت:" والی از کجا در خانه‌ی خَمّار نیست؟"	/۵
۹	**الگوی ساخت همه گزینه‌ها به جز... « نهاد+ مفعول+ مسند+ فعل» است.** الف) پروانه جهان را آتش می‌بیند. ب) بچه‌ها به او پروفسور می‌گفتند. ج) عاقلان عشق را بی‌خردی می‌پندارند. د) لیلی را زیبا می‌دید.	/۵
۱۰	**نمودار گروه اسمی « یک دنیا عشق» را رسم نمایید و نوع وابستهٔ وابسته را مشخص کنید.**	/۵
۱۱	**نوع حذف را در ابیات و عبارات زیر مشخص کنید.** الف) بنده همان بِه که ز تقصیر خویش/ عذر به درگاه خدای آورد ب) زندگی سخت آلوده است و انسان ماندن سخت دشوار.	/۵
۱۲	**با توجه به بیت « محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست» به سوالات پاسخ دهید.** الف) نوع وابسته‌وابسته را بنویسید. ب) نمودار گروه اسمی را که در آن وابستهٔ وابسته آمده، رسم کنید.	/۵
۱۳	**کدام یک از گزینه‌های زیر از دو جملهٔ پیرو(وابسته) و پایه (هسته) تشکیل شده‌است؟ جملهٔ پیرو را بنویسید.** الف) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست لیک کس را دیدِ جان دستور نیست ب) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلبند	/۵
۱۴	**بیت را از شیوهٔ بلاغی به عادی برگردانید.** زین بی‌خردانِ سفله بستان دادِ دلِ مردم خردمند	/۵
	قلمرو ادبی : ۵ نمره	
۱۵	**چند مورد اضافهٔ تشبیهی در عبارت زیر یافت می‌شود؟** فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد و ودایه‌ی ابر بهاری را فرموده تا بناتِ نبات در مهد زمین بپرورد.	/۲۵
۱۶	**ارکان سجع(کلمات سجع) را در عبارت زیر بیابید.** باران رحمت بی‌حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی‌دریغش همه‌جا کشیده.	/۵

www.konoon.ir

۱۷	**آرایهٔ مشترک دو بیت زیر چیست؟** الف)عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می‌کشد اوّل چراغ خانه را ب) محرم این هوش جز بی‌هوش نیست/ مر زبان را مشتری جز گوش نیست	/۲۵
۱۸	**با توجه بدین متن به سوالات زیر پاسخ دهید. «آن شب نیز من خود را بر روی بام خانه گذاشته بودم و به نظاره‌ی آسمان رفته بودم؛ گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلّقی که بر آن مرغان الماس‌پَر، ستارگان زیبا و خاموش، تک‌تک از غیب سر می‌زنند. آن شب نیز ماه با تلألؤ پرشکوهش از راه رسید و گل‌های الماس شکفتند و قندیل زیبای پروین سر زد و آن جادّه‌ی روشن و خیال‌انگیزی که گویی یک‌راست به ابدیّت می‌پیوندد.»** الف) در عبارت یک نمونه حس آمیزی بیابید. ب) «جادهٔ روشن و خیال‌انگیز» استعاره از چیست؟ ج) « دریای سبز معلق» استعاره از چیست؟	/۲۵ /۲۵ /۲۵
۱۹	**آرایه خواسته شده مقابل هر گزینه را بیابید و منظور آن را در بیت توضیح دهید.** الف) عشق آتش است، هر جا که باشد، جز او رخت، دیگری ننهد. (کنایه) ب) از سیم به سر یکی کله خُود / زآهن به میان یکی کمربند (استعاره)	/۵ /۵
۲۰	**کدام یک از ترکیب‌های مشخص‌شده مفهوم مجازی دارند؟** نالهٔ **مرغ اسیر** این همه بهر وطن است / مسلک **مرغ گرفتار** قفس، همچو من است	/۲۵
۲۱	**نام پدیدآوردگان آثار زیر را بنویسید.** **الف)**کویر: ب) فی الحقیقه العشق:	/۵
۲۲	**نام دو شاعر که در عصر مشروطه غزل اجتماعی سروده‌اند، نام ببرید.**	/۵
۲۳	**ادامه مصراع زیر را بنویسید.** در مکتب حقایق پیش ادیب عشق /	/۵
۲۴	**در مصرع « ای مهربان‌تر از برگ، در بوسه‌های باران» کدام گزینه، مصرع دوم بیت را تشکیل می‌دهد ؟** الف) لبخند گاه گاهت، صبح ستاره باران ب) بیداری ستاره در چشم جویباران	/۵
	قلمرو فکری : ۸ نمره	
۲۵	**مفهوم مشترک سروده‌های زیر را بنویسید.** الف) شو منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته مپسند ب) دلا خموشی چرا؟ چو خُم نجوشی چرا؟ / برون شد از پرده راز، تو پرده‌پوشی چرا؟	/۵
۲۶	**شاعر در بیت زیر به ترسیم کدام ویژگی مردم جامعهٔ عصر خود پرداخته است؟** گفت: « از بهر غرامت جامه‌ات بیرون کنم» / گفت: « پوسیده‌است، جز نقشی ز پود و تار نیست»	/۵

www-kanoon-ir

۲۷	**نویسنده در عبارت « حیات از عشق می‌شناس و مَمات بی‌عشق می‌یاب.» چه چیز را سبب ادامهٔ زندگی می‌داند؟**	/۲۵
۲۸	**با توجه به عبارت به سوالات پاسخ دهید. «ناله‌های گریه‌آلود آن امام راستین و بزرگم را که همچون این شیعه‌ی گمنام و غریبش، در کنار آن مدینه‌ی پلید و در قلب آن کویر بی‌فریاد، سر در حلقوم چاه می‌برد و می‌گریست.** الف) منظور از «شیعهٔ گمنام» در عبارت کیست؟ ب) منظور نویسنده از «امام راستین» کدام بزرگوار است؟ ج) در عبارت فوق منظور از «مدینهٔ پلید» چیست؟	/۲۵ /۲۵ /۲۵
۲۹	**مفهوم کلی عبارت زیر چیست؟** « سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد و دیوانگی عشق بر همه عقل‌ها افزون آید.»	/۵
۳۰	**مقصود نویسنده از عبارت زیر چیست؟** «امپراتوری‌های بزرگ هم مانند آدم‌های ثروتمند، معمولاً از سوءِ هاضمه می‌میرند.»	/۵
۳۱	**هر یک از مفاهیم زیر با کدام بیت متناسب است؟ (یک بیت اضافه است)** الف) ضرورت بهره‌گیری از پیر عرفانی و راهنما در طریقت ب) تحمل سختی‌ها برای رسیدن به کمال و خود سازی ۱) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب/ تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند ۲) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت/ آن خضر که فرخنده‌پی‌اش نام نهادند ۳) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد/ هر که بی‌روزی است روزش دیر شد	/۵
۳۲	**در عبارت « بشنو این نی چون شکایت می‌کند/ از جدایی‌ها حکایت می‌کند» منظور مولانا از نی و نیستان چیست؟**	/۵
۳۳	**ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.**	
	الف) اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده.	/۵
	ب) در عشق قدم‌نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند.	/۵
	ج) مزه‌ی آن شیرینی‌های باد و باران‌خورده و گرد و غبار گرفته را هنوز زیر دندان دارم.	/۵
	د) به قول بیرجندی‌ها، در این دو شهر تنها یک "سرپَری" زدیم.	/۵
	ه) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کُنش آن خانه که بیت‌الحَزَن است	/۷۵
	و) گفت: "مستی زان سبب افتان و خیزان می‌روی " گفت:" جُرم راه‌رفتن نیست، ره هموار نیست"	۷۵
	ز) بخروش چو شرزه شیرِ ارغند	/۵

www-kanoon-ir

نام و نام خانوادگی:	باسمه تعالی	شماره صندلی:
نام کلاس: دوازدهم : تجربی/ ریاضی/ انسانی	مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ اصفهان	تاریخ امتحان: ۱۴۰۴/۱۰/۴
نام درس: فارسی ۳	**دبیرستان دوره دوم شکوه زینب(س)**	ساعت برگزاری: ۹ صبح
نام دبیر:	**امتحانات نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴**	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نمره با عدد:		تاریخ و امضا دبیر:
نمره با حروف:	آزمون در ۴ صفحه و ۳۳ سوال طرح شده‌است.	

ردیف	پاسخ برگ آزمون فارسی ۳	بارم
۱	.....	/۲۵
۲	الف) ..... ب)	/۵
۳	.....	/۲۵
۴	الف) ..... ب) ..... ج)	/۷۵
۵	....	/۷۵
۶	گزینهٔ : ..... صحیح آن :	/۵
۷	الف) ..... ب)	/۵
۸	....	/۵
۹	گزینهٔ :	/۵
۱۰	نمودار گروه اسمی: ..... نوع وابسته:	/۵
۱۱	الف) ..... ب)	/۵
۱۲	الف) ..... ب)	/۵
۱۳	گزینهٔ: ..... جملهٔ پیرو:	/۵
۱۴	.....	/۵
۱۵	.....	/۲۵
۱۶	....	/۵

www-kanoon-ir

۱۷	.....	/۲۵
۱۸	الف) ..... ب) ..... ج)	/۷۵
۱۹	الف) عبارت کنایی: .....کنایه از: .....ب) یک مورد استعاره: ..... استعاره از:	۱
۲۰	.....	/۲۵
۲۱	الف) ..... ب)	/۵
۲۲	..... و	/۵
۲۳	.....	/۵
۲۴	گزینهٔ:	/۵
۲۵	.....	/۵
۲۶	.....	/۵
۲۷	.....	/۲۵
۲۸	الف) ..... ب) ..... ج)	/۷۵
۲۹	.....	/۵
۳۰	.....	/۵
۳۱	الف) ..... ب)	/۵
۳۲	نی: ..... نیستان:	/۵
۳۳	الف) ..... ب) ..... ج) ..... د) ..... ه) ..... و) ..... ز)	/۵ /۵ /۵ /۵ /۷۵ /۷۵ /۵

www-kanoon-ir

پاسخنامه نمونه سوال ادبیات

نمونه سوال امتحانی ادبیات فارسی و پاسخ تشریحی

پاسخ سوال 1: معادل معنایی «معجر»: روسری

پاسخ سوال 2: الف) تخم خرمایی: نهال خرما یا نخل جوان ب) حد زدن: مجازات کردن یا تنبیه کردن

پاسخ سوال 3: معنای واژه «نفیر»: شیون، ناله (صدای نی)

پاسخ سوال 4: الف) ضماد ب) کاذبه ج) فراغت

پاسخ سوال 5: سه مورد نادرستی املایی و شکل صحیح: 1. چریغ $\rightarrow$ چراغ 2. عصارة $\rightarrow$ عصاره 3. اتراق (اگر منظور توقف طولانی باشد) $\rightarrow$ اقامت (با توجه به این که در کنارش اقامت آمده، شکل غلط تلقی می‌شود.)

پاسخ سوال 6: غلط املایی در گزینه الف: عنغریب $\rightarrow$ عَنقریب

پاسخ سوال 7: نقش دستوری: الف) نالان شدم: مسند؛ خوشحالان شدم: مسند ب) گرم: مسند؛ غرق: مسند؛ معلّقی، الماس‌پَر، خاموش: وابسته پسین هسته (صفت بیانی)

پاسخ سوال 8: بررسی معنایی فعل «گفت»: * گفت (جمله اول): بیان کردن، اظهار کردن. * گفت (جمله دوم): پاسخ دادن، جواب دادن (به دلیل قرارگیری در موقعیت پاسخ).

پاسخ سوال 9: الگوی «نهاد + مفعول + مسند + فعل» را ندارد: الف (زیرا فاقد مسند است) و د (زیرا فاقد نهاد آشکار است). انتخاب الف (فاقد مسند).

پاسخ سوال 10: نمودار گروه اسمی «یک دنیا عشق»: * هسته: دنیا * وابسته پیشین (تعیین): یک * وابسته پسین (گروه اسمی): عشق * نوع وابستهٔ وابسته: هسته مضاف‌الیه (یا هسته گروه اسمی که نقش مضاف‌الیه دارد)

پاسخ سوال 11: نوع حذف: الف) حذف فعل (فعل «آورد») ب) حذف فعل اسنادی (است)

پاسخ سوال 12: بیت: «محرم این هوش جز بیهوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست» الف) نوع وابستهٔ وابسته: کسره اضافه (در «زبان را» که مضاف‌الیه را نشان می‌دهد) یا جز گوش (وابسته پسین مستقلی که متمم است). ب) نمودار گروه اسمی (انتخاب «این هوش»): هسته (هوش)، وابسته پیشین (این)

www.kanoon.ir

پاسخ سوال 13: جمله‌ای که از دو جمله پیرو و پایه تشکیل شده: گزینه (ب). جمله پیرو: «تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلبند»

پاسخ سوال 14: نثر عادی بیت: دادِ دلِ مردم خردمند را از این بیخردانِ حقیر بازستان.

پاسخ سوال 15: تعداد اضافه‌های تشبیهی: پنج مورد (فرّاش باد صبا، فرش زمرّدین، ودایهی ابر بهاری، بناتِ نبات، مهد زمین).

پاسخ سوال 16: ارکان سجع: رسیده و کشیده (به دلیل داشتن آهنگ و قافیه در پایان جملات).

پاسخ سوال 17: آرایه مشترک: تشبیه و کنایه/استعاره.

پاسخ سوال 18: تحلیل عبارت: الف) حس‌آمیزی: «گرم تماشا» ب) استعاره از «دریای سبز معلّق»: آسمان شب ج) استعاره از «جاده روشن و خیال‌انگیز»: مسیر نور ماه یا ستارگان در آسمان

پاسخ سوال 19: آرایه و توضیح: الف) عشق آتش است... (کنایه): تشبیه بلیغ (عشق به آتش). منظور کنایه از سوزانندگی، ویران‌کنندگی و قدرت عشق. ب) از سیم به سر یکی کله خود... (استعاره): تشبیه بلیغ (کلاهخود به سیم و کمربند به آهن). منظور توصیف سختی و استحکام زره.

پاسخ سوال 20: ترکیب‌های با مفهوم مجازی: مرغ اسیر و مرغ گرفتار قفس. مفهوم مجازی: انسان گرفتار یا شاعر آرزومند آزادی.

پاسخ سوال 21: پدیدآورندگان: الف) کویر: دکتر علی شریعتی ب) فی الحقیقه العشق: سید محمدحسین طباطبایی (علامه طباطبایی)

پاسخ سوال 22: دو شاعر غزل اجتماعی عصر مشروطه: میرزاده عشقی و ایرج میرزا (یا محمدتقی بهار).

پاسخ سوال 23: ادامه مصراع: در مکتب حقایق پیش ادیب عشق / یا راه خود آموز یا دم زن ز راه پیچ (بر اساس محتمل‌ترین نسخه).

پاسخ سوال 24: مصرع دوم بیت: الف) لبخند گاه گاهت، صبح ستاره باران

پاسخ سوال 25: مفهوم مشترک: دعوت به قیام، شورش، ابراز عقیده و ترک پرده‌پوشی و سکوت.

پاسخ سوال 26: ویژگی مردم جامعه عصر شاعر: فقر شدید، ظاهرنمایی، و پوسیدگی از درون (تنها تظاهری از آن‌ها باقی مانده است).

پاسخ سوال 27: سبب ادامه زندگی: عشق.

www.kanoon.ir

پاسخ سوال 28: پاسخ به سوالات عبارت: الف) امام راستین: امام علی (ع) ب) شیعه گمنام: مداح/نوحه‌خوان یا عاشقی که خود را در اندوه امام شریک می‌داند. ج) مدینه‌ی پلید: شهر مدینه (اشاره به شهر ظلم‌زده یا محل حوادث ناگوار برای اهل بیت).

پاسخ سوال 29: مفهوم کلی عبارت: برتری و ارزش ذاتی عشق (حتی در شکل شوریدگی) بر عقلانیت، زیرکی و هوش دنیوی.

پاسخ سوال 30: مقصود نویسنده: امپراتوری‌ها به دلیل فساد درونی، مدیریت ضعیف و زیاده‌خواهی (انباشتگی و بلعیدن بیش از حد منابع) از هم می‌پاشند.

پاسخ سوال 31: تناسب مفاهیم با ابیات: الف) ضرورت بهره‌گیری از پیر عرفانی: 2 ب) تحمل سختی‌ها برای کمال: 1 بیت اضافه: 3

پاسخ سوال 32: منظور مولانا: * نی: انسان کامل/عاشق * نیستان: عالم وحدت/مبدأ اصلی * منظور کلی: شکایت عاشق از دوری و جدایی از معشوق ازلی.

پاسخ سوال 33: نثر ساده و روان: الف) در آغاز فصل بهار، شاخه‌ها کلاه شکوفه بر سر گذاشته‌اند. ب) قدم گذاشتن در راه عشق فقط برای کسی میسر است که از وجود خود فارغ شده و خویشتن را رها کرده باشد. ج) طعم آن شیرینی‌های آمیخته با باد، باران و گرد و غبار را هنوز در دهانم حس می‌کنم. د) به گفته مردم بیرجند، ما فقط یک شب توقف کوتاه در این دو شهر داشتیم. ه) خانه‌ای که آبادیش را از بیگانگان به دست آورده، باید با اشک ویران شود، زیرا آن خانه حکم زندان اندوه را دارد. و) گفت: "آیا به خاطر مستی است که زمین می‌خوری؟" / گفت: "تقصیر راه رفتن من نیست، بلکه راه هموار نیست." ز) مانند شیر خشمگین و آماده جنگِ ارغند (شجاع باش و فریاد بکش).